

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski (spr.)
Sędziowie:	SSO Mirosław Kowalewski SSO Alicja Wiśniewska
Protokolant:	Sylwia Zarzecka Balcer

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2018r. w Suwałkach na rozprawie

sprawy z powództwa **E. J.**

przeciwko **Stowarzyszeniu (...)**w O.

o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne

na skutek apelacji powódki E. J. i pozwanego Stowarzyszenie (...)

od wyroku Sądu Rejonowego w Elku IV Wydziału Pracy

z dnia 4 grudnia 2017r. sygn. akt IV P 87/17

- zmienia zaskarżony wyrok w całości i przywraca powódkę E. J. do pracy w pozwanym Stowarzyszeniu (...)**w O. na poprzednich warunkach pracy i płacy;
- oddala apelację pozwanego Stowarzyszenia (...)**w O.;
- zasądza od Stowarzyszenia (...)**w O. na rzecz E. J. kwotę 7 740 (siedem tysięcy siedemset czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 420 (czterysta dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

UZASADNIENIE

Powódka E. J. wystąpiła z powództwem przeciwko pozwanemu Stowarzyszeniu (...)

Uzasadniając powództwo wskazała, że jest zatrudniona u pozwanego w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku Dyrektora Biura od dnia 15.02.2014r. w pełnym wymiarze czasu pracy. W dniu 6.09.2017r. pozwany złożył jej oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony z zachowaniem jednomiesięcznego wypowiedzenia. Jako przyczyny pozwany wskazał niezastosowanie przepisów o wyłączeniu pracownika przy naborze

wniosków o dofinansowanie w ramach poddziałania „wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”... – ponieważ uczestniczyła przy procesie naboru wniosków złożonych przez osoby wskazane w art.24 §1 pkt 2 k.p.a., czym naraziła pracodawcę na szkodę majątkową oraz utratę wizerunku w stosunku do organu nadzoru; niepoinformowanie zarządu pracodawcy o wpływie stanowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) z dnia 10.08.2017r.; nieodpowiednie wykonywanie obowiązków pracowniczych w zakresie zarządu i prowadzenia biura pracodawcy, objawiające się w szczególności niewłaściwym zachowaniem względem współpracowników i inicjowanie konfliktów pomiędzy nimi; niewłaściwe wykonywanie obowiązków pracowniczych w zakresie doradztwa – zastrzeżenia wskazane przez R. Ł.; niewłaściwa koordynacja działania i współpraca z członkami stowarzyszenia w szczególności wobec gmin będących członkami stowarzyszenia; słabe rozpoznanie potrzeb i problemów obszaru objętego działaniem pracodawcy w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju. Pracodawca wskazał także na utratę do niej zaufania na skutek wskazanych powyżej przyczyn, co nie gwarantuje prawidłowego i wymaganego przez niego poziomu i jakości wykonywania obowiązków pracowniczych. Powódka jednoznacznie zaprzeczyła zastrzeżeniom R. Ł. co do wykonywania przez nią obowiązków pracowniczych, z którym miała kontakt 4.08.2016r. i udzieliła mu doradztwa w zakresie zamierzonego przez niego podjęcia działalności gospodarczej. Same przyczyny wypowiedzenia oceniła jako niezrozumiałe. Ponadto wskazała na zastosowany przez pozwanego nieprawidłowy okres wypowiedzenia, który w jej przypadku powinien wynosić trzy miesiące.

Pozwany Stowarzyszenie(...) z siedzibą w O. wniósł o oddalenie powództwa. Wskazał, że przyczyny wypowiedzenia są należycie skonkretyzowane, a pracodawca utracił względem powódki zaufanie niezbędne w relacjach pracownik-pracodawca. Powódka nie wyłączyła się od postępowania w sprawie wszczętej przez członków najbliższej rodziny i mogła tym samym narazić go na szkodę majątkową oraz utratę wizerunku wobec organu nadzoru. Powódka podlegała wyłączeniu przy całości procedury dotyczącej naboru wniosku swojej córki, czego nie uczyniła. Jej córka otrzymała dofinansowanie w kwocie 100.000zł. Zdaniem pozwanego z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, że gdyby wniosek rozpatrywany był bez udziału powódki, powyższa kwota nie zostałaby przyznana, ponieważ powódka na stałe mieszka w W., a jej zameldowanie w O. było jedynie na potrzeby dofinansowania. Naganne było także samodzielne wystąpienie przez powódkę, bez wiedzy zarządu, z zapytaniem do Zarządu Województwa (...) w przedmiocie wskazania etapu procesu naboru wniosku o dofinansowanie, w którym pracownik powinien się wyłączyć. Poza tym w dniu 16.08.2017r. wpłynęła negatywna dla powódki odpowiedź zarządu, adresowana do prezesa pozwanego, którą odebrała powódka i nie poinformowała prezesa pozwanego, co świadczy o jej złych intencjach. Pracodawca wskazywał także na zastrzeżenia do pracy powódki, która miała świadomość stopniowej utraty zaufania.

Wyrokiem z dnia 04.12.2017r. Sąd Rejonowy w Elku zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 18 297,24 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony (pkt I), zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.840 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II) i wyrokowi w punkcie I nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 6.099,08 zł.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynikało, iż powódka została zatrudniona przez pozwane Stowarzyszenie (...) z siedzibą w O. w dniu 15.02.2014r. na stanowisku Dyrektora Biura (...) w O. w pełnym wymiarze czasu pracy na czas określony od 15.02.2014r. do 30.06.2015r. W dniu 1.07.2015r. prezes i skarbnik pozwanego stowarzyszenia zawarli z powódką kolejną umowę o pracę na czas określony od 1.07.2015r. do 30.04.2016r. na stanowisku Dyrektora Biura (...) w O. w pełnym wymiarze czasu pracy. W dniu 01.05.2016r. prezes i skarbnik pozwanego stowarzyszenia zawarli z nią trzecią umowę o pracę na czas określony od 01.05.2016r. do 31.05.2016r. na stanowisku Dyrektora Biura (...) w O. w pełnym wymiarze czasu pracy. W dniu 01.06.2016r. prezes i skarbnik pozwanego stowarzyszenia zawarli z powódką umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku Dyrektora Biura (...) w O. w pełnym wymiarze czasu pracy. Uzasadniając pisemnie dokonany wybór prezes pozwanego wskazał, że powódka wykazała się wiedzą na temat funkcjonowania (...), знаła zapisy dokumentów programowych, udowodniła doświadczenie w pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych i ich rozliczaniu, posiada doświadczenie w kierowaniu organizacją.

Jak dalej wynikało z ustaleń Sądu Rejonowego w Elku celem Stowarzyszenia (...) jest realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju ((...)) opracowanej i wdrażanej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Stowarzyszenie chce aktywizować społeczności lokalne, promować teren (...) jako miejsce o niezwykłych walorach przyrodniczych oraz wspierać inicjatywy służące działaniom szkoleniowym i warsztatowym, podnoszącym poziom jakości życia. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest wspierany w ramach programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub Europejskiego Funduszu Społecznego. Zadania w zakresie rozwoju lokalnego, kierowanego przez społeczność, zarząd województwa wykonuje jako instytucja zarządzająca – w przypadku powyższych programów. Projekt grantowy jest operacją, której beneficjent będący (...) udziela innym podmiotom wybranym przez (...), grantów będących środkami finansowymi programu powierzonymi przez (...) grantobiorcom na realizację zadań służących osiągnięciu celu tej operacji. Wsparcie jest udzielane (...), która jest stroną umowy ramowej, jeżeli są spełnione warunki udzielenia tego wsparcia określone w przepisach regulujących zasady wsparcia. Ogłoszenie o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, podaje do publicznej wiadomości (...), która jest stroną umowy ramowej, po uzgodnieniu terminu naboru tych wniosków z zarządem województwa. Jeżeli nie są spełnione warunki udzielenia wsparcia, zarząd województwa informuje podmiot ubiegający się o wsparcie o odmowie udzielenia tego wsparcia.

Z dalszych ustaleń Sądu I instancji wynikało, iż na posiedzeniu zarządu pozwanego stowarzyszenia w dniu 10.01.2017r. powódka przedstawiła informację na temat zakończenia w dniu 28.12.2016r. naboru wniosków do działania 19.2. (...) 2014-2020. W zapisach protokołu nie odnotowano odniesień do ewentualnych wyłączeń pracowników. Następne posiedzenie zarządu miało miejsce w dniu 24.02.2017r., w czasie którego zapoznano się z pismem członka Rady stowarzyszenia z dnia 14.02.2017r, w którym wskazywał m.in. na domniemany konflikt interesów pracownika biura pozwanego stowarzyszenia- (...) - z czterema wnioskami z naboru. Wnioskodawca prosił zarząd o wyjaśnienie pod względem formalno-prawnym oraz etycznym. Zarząd zdecydował, że poprosi pracowników biura o wyjaśnienia dotyczące doradztwa, wyłączeń oraz powiązań z wnioskodawcami poszczególnych naborów oraz powoła niezależnego audytora zewnętrznego. W odpowiedzi na maila prezesa pozwanego z dnia 23.02.2017r. powódka w dniu 24.02.2017r. złożyła pisemną odpowiedź, w której wskazała, że doradztwa jej córce udzielała M. B., a obsługę rady ma w swoim zakresie obowiązków E. D..

W dniach 17-18.05.2017r. u pozwanego została przeprowadzona kontrola w zakresie realizacji strategii rozwoju lokalnego, programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w zakresie wniosków, których termin składania opiewał na czas 12-28.12.2016r. Kontrola ustaliła, że nie wystąpiło ograniczenie terminu doradztwa, a warunkiem uzyskania punktów za doradztwo było skorzystanie z niego do dnia 15.12.2016r. Według ustaleń kontroli doradztwa udzielały wszystkie trzy pracownicy biura pozwanego. Powódka wyłączyła się z doradztwa w zakresie naboru wniosków na podejmowanie działalności ze względu na możliwość złożenia wniosku przez jej córkę J. J.. Pracownicy potwierdzili, że osoby korespondujące z biurem mailowo, telefonicznie lub osobiście otrzymały informację o punktach za doradztwo. Stwierdzono, że doradztwo było i jest prowadzone w sposób ciągły. Zweryfikowano i potwierdzono, że wnioski J. J., P. D., Firmy Handlowo-Usługowej (...) zostały wybrane zgodnie z procedurą wyboru i oceną operacji w ramach (...) oraz zgodnie z regulaminem organu decyzyjnego i kryteriami wyboru operacji wraz z procedurą ustalania lub zmiany kryteriów. Wątpliwości kontrolujących zwrócił uwagę fakt nieprzyznania J. J. punktów za innowacyjność. Kontrolujący poddali też ocenie informacje o domniemaniu konfliktu interesów polegającym na udziale pracownika biura E. D. oraz osób z nią spokrewnionych i związanych jako wnioskodawców w naborach ogłoszonych przez zarząd (...). E. D. oraz powódka złożyły wyjaśnienia. Sprawa była rozstrzygana na posiedzeniach zarządu w dniach 23.02.2017r. i 07.03.2017r. Pismem z dnia 24.02.2017r. powódka złożyła wyjaśnienia, z których wynika, że wyłączyła się z udzielenia doradztwa w zakresie swojej córki i doradztwa jej córce udzielała M. B.. Według ustaleń kontrolujących w przypadku E. D. udzielała doradztwa we wszystkich naborach w pełnym zakresie za wyjątkiem osób i podmiotów, z którymi jest spokrewniona lub powiązana. Zgodnie z regulaminem osoby spokrewnione lub związane z wnioskodawcami opuszczały salę podczas oceny tych wniosków. Nie stwierdzono nieprawidłowości podczas przebiegu rady. Protokół z kontroli został sporządzony 24.05.2017r. i w tym samym dniu otrzymał go prezes pozwanego stowarzyszenia.

Sąd I instancji w tym zakresie wskazał na zeznania powódki, słuchanej w charakterze strony, która zeznała, że w dniu 29.12.2016r. wyłączyła się z dalszej procedury w sprawie wniosku córki i złożyła stosowne wyłączenie, o czym

telefonicznie poinformowała prezesa pozwanego, który był na urlopie w USA, w dniach 8-10 stycznia 2017r. Przerwa pomiędzy zarządami w 2017r. trwała około 3 miesiące od czerwca do września i właśnie na wrześniowym zarządzie miała przedstawić stanowisko z urzędu marszałkowskiego odnośnie wyłączeń przy naborze. Według powódki także trzecia z pracownic biura w czerwcu 2017r. złożyła pismo do zarządu, że chce składać wniosek o dofinansowanie przy następnym naborze, podobnie E. D. chciała złożyć wniosek na kolejną córkę. Według powódki E. D. wcześniej złożyła już cztery wnioski i wszystkie przeszły. Powódka chciała wyprostować sytuację i ustalić, w którym momencie pracownik ma się wyłączyć.

Sąd Rejonowy wskazał, iż w dokumentach dotyczących naboru wniosków znajduje się informacja dotycząca bezstronności w procesie doradztwa oraz rejestr interesów i deklaracja bezstronności złożone przez powódkę przy wniosku córki.

Jak ustalił Sąd I instancji jedną z osób starających się o dofinansowanie w 2016r. był R. Ł., który potwierdził, że powódka udzieliła mu doradztwa, ale lepiej doradza E. D.. Jego zdaniem przez błąd powódki otrzymał on mniej punktów za ocenę wniosku, jednak nie wpłynęło to finalnie na rozpoznanie wniosku i dotację otrzymał. Jednocześnie świadek przyznał, że powódka mu nie zaszkodziła i nie ma do niej pretensji. Wskazywał, iż zarówno powódka, jak i E. D. przeglądały jego wniosek, ale żadna z nich nie zwróciła mu uwagi na lepsze możliwości. Przyznał również, że to prezes pozwanego stowarzyszenia zadzwonił do niego i pytał o opinię na temat powódki.

Ponieważ kolejna pracownica - M. B. - chciała brać udział w konkursie grantowym, powódka w dniu 27.07.2017r. wystąpiła z pismem do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), w którym poprosiła o interpretację, w którym momencie procesu naboru wniosków (doradztwo, nabór wniosków, ocena formalna wniosków) pracownik biura musi się wyłączyć. Powódka chciała wyprostować sytuację i ustalić, w którym momencie pracownik ma się wyłączyć. W odpowiedzi na jej pismo w dniu 16.08.2017r. wpłynęła odpowiedź, adresowana do prezesa pozwanego stowarzyszenia, w której zarząd województwa wskazał, że w przypadku gdy zachodzą jakiegokolwiek okoliczności, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany na jego żądanie lub na żądanie strony, wyłączyć go od udziału w postępowaniu już na etapie doradztwa prowadzonego przez (...) Grupę (...) w danym naborze, aby uniknąć wzbudzenia jakichkolwiek wątpliwości co do właściwego i obiektywnego sposobu doradztwa w stosunku do pozostałych wnioskodawców.

Pismo z WM Urzędu Marszałkowskiego wpłynęło pomiędzy zarządami i następny zarząd odbywał się w dniu 06.09.2017r., na początku którego prezes pozwanego stowarzyszenia poinformował zarząd o zwolnieniu powódki, uzasadniając to utratą zaufania i innymi względami przedstawionymi w wypowiedzeniu. Jednocześnie poinformował, że powódka chce się spotkać z członkami zarządu oraz zobowiązał się do wyrównania ewentualnych kosztów (...), jeśli zwolnienie zostanie uznane jako nieuzasadnione przez sąd pracy. W związku z odwołaniem powódki prezes poinformował zarząd, że obowiązki dyrektora powierzył M. B.. Ponadto E. D. złożyła rezygnację z pracy. Słuchany w charakterze strony prezes pozwanego stowarzyszenia zeznał, że nie wiedział że powódka i E. D. złożyły jakiegokolwiek wnioski o wyłączenie, a konflikt interesów był.

Sąd I instancji ustalił także, że powódka przedstawiła informacje uzyskane od gmin O., D., K. O., które bardzo dobrze oceniały współpracę z nią oraz stanowisko Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), potwierdzające poprawne stosunki pomiędzy stowarzyszeniem a samorządem oraz brak zastrzeżeń i uchybień co do zadań wykonywanych przez stowarzyszenie.

W tym stanie faktycznym i prawnym Sąd I instancji uznał, iż powództwo E. J. zasługuje na uwzględnienie w zakresie odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem.

Konkluzja, którą Sąd wyciągnął z oceny zeznań przesłuchanych świadków oraz stron wskazywała, iż prezes zarządu pozwanego stowarzyszenia miał świadomość uczestnictwa w naborze wniosków pochodzących od osób lub podmiotów powiązanych rodzinnie lub organizacyjnie z pracownikami biura pozwanego. Niezastosowanie zaś przepisów o wyłączeniu nie zostało potwierdzone w wyniku kontroli z Urzędu Marszałkowskiego. Ponadto powódka pismem z dnia 24.02.2017r. wyjaśniła, że wyłączyła się z udzielenia doradztwa w zakresie swojej córki i w tym zakresie doradztwa

udzielała jej inna pracownica stowarzyszenia - (...). Sąd Rejonowy wskazywał, iż z ustaleń kontroli wynikało, że w przypadku E. D. udzielała ona doradztwa we wszystkich naborach w pełnym zakresie, za wyjątkiem osób i podmiotów, z którymi jest spokrewniona lub powiązana. Protokół z kontroli został sporządzony 24.05.2017r. i w tym samym dniu otrzymał go prezes pozwanego stowarzyszenia. Sąd rejonowy wskazał więc, iż ustalenia kontroli pozostają w zgodności z zeznaniami powódki, która słuchana w charakterze strony zeznała, że w dniu 29.12.2016r. wyłączyła się z dalszej procedury w sprawie wniosku córki i złożyła stosowne wyłączenie, o czym telefonicznie poinformowała prezesa pozwanego.

Sąd Rejonowy podkreślił, iż od początku 2017r. zarząd pozwanego stowarzyszenia miał wiedzę na temat przebiegu naboru wniosków i udziału w nich pracowników pozwanego. Jednak wówczas procedura ta nie była kwestionowana, tym bardziej, że kontrola przeprowadzona w tym zakresie przez (...)—strony umowy decydującej o przyznaniu środków finansowych - nie wykazała nieprawidłowości. W opinii Sądu Rejonowego fakt istnienia w pozwanym stowarzyszeniu przyzwolenia na taką praktykę wskazuje jej kontynuowanie w kolejnych naborach przez pracowników biura. Powódka chciała więc wyjaśnić sytuację i ustalić, w którym momencie pracownik stowarzyszenia ma się wyłączyć. W związku z takim jej działaniem druga przyczyna wypowiedzenia nie znajduje potwierdzenia.

Odnosnie zarzutu niepoinformowania zarządu przez powódkę o wpłynięciu odpowiedzi (...) w tym zakresie, chociaż sam traktował wystąpienie powódki jako nieuprawnione i żadnego pisma nie oczekiwał, Sąd I instancji wskazał, iż pozwany akceptował praktykę uczestnictwa w naborze prowadzonym przez pozwanego wniosków osób fizycznych i prawnych związanych z pracownikami biura, a powódce czyni z tego zarzut.

Sąd Rejonowy wskazał, iż posiedzenia zarządu odbywają się nie częściej niż raz na miesiąc. Zgodnie zaś z § 21 ust. 7 statutu Stowarzyszenia (...) zebrania Zarządu odbywają się co najmniej jeden raz na sześć miesięcy. Powiadamia się o terminie zebrania, miejscu obrad i propozycjach porządku obrad wszystkich członków organu listami lub w każdy inny skuteczny sposób co najmniej 3 dni przed terminem rozpoczęcia obrad. Koresponduje to zatem z zeznaniami powódki, która wskazała, że przerwa pomiędzy zarządami w 2017r. trwała około 3 miesiące i właśnie na wrześniowym zarządzie miała przedstawić stanowisko z urzędu marszałkowskiego z 16.08.2017r. W tym przypadku wówczas nie trwały żadne nabory skutkujące wyłączeniem.

Sąd Rejonowy wskazał również, iż nie potwierdziły się zarzuty – przez pozwanego oceniane jako bardzo poważne - co do doradztwa powódki dla R. Ł.. Również pozostałe przyczyny wypowiedzenia nie zostały przez pozwanego należycie uzasadnione, a to na nim spoczywał taki obowiązek, zarówno w stosunku do powódki jak i do sądu. Materiał dowodowy nie potwierdził stanowiska pozwanego. Przedstawiona przez pozwanego korespondencja mailowa świadczy jedynie o normalnym funkcjonowaniu biura z uwagi na fakt sporadycznego przebywania w nim osób z zarządu pozwanego stowarzyszenia. Był to podstawowy kanał komunikacji pomiędzy prezesem a powódką. Prezes zeznał, że w biurze był na pewno raz w miesiącu, a na umowę o pracę jest zatrudniony na pełnym etacie w Urzędzie Gminy w S.. Na rozprawie w dniu 23.11.2017r. oświadczył, że nie chce omawiać punktów z wypowiedzenia ale je podtrzymuje, a wypowiedzenie dał przede wszystkim ze względu na pismo z urzędu marszałkowskiego. Podnosił naruszenie sfery etycznej przez powódkę jednocześnie umniejszając znaczenie podobnej sytuacji w przypadku E. D.. Powódka natomiast przedstawiła informacje uzyskane od gmin O., D., K. O., które bardzo dobrze oceniają współpracę z nią oraz stanowisko Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), potwierdzające poprawne stosunki pomiędzy stowarzyszeniem a samorządem oraz brak zastrzeżeń i uchybień co do zadań wykonywanych przez stowarzyszenie.

Analizując natomiast podnoszone w wypowiedzeniu utratę zaufania pracodawcy wobec powódki, Sąd Rejonowy wskazał na utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że brak zaufania do pracownika może stanowić uzasadnioną przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę, jeżeli wynika z obiektywnych i racjonalnych przyczyn, które same w sobie usprawiedliwiają wypowiedzenie. I to te przyczyny utraty zaufania uzasadniają w istocie wypowiedzenie. Inaczej mówiąc, jeżeli przyczyny utraty zaufania do pracownika są prawdziwe, obiektywne i racjonalne, to mogą uzasadniać wypowiedzenie. W orzecznictwie zawsze bowiem analizuje się w ten sposób zasadność powołania się pracodawcy na utratę zaufania jako przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę i wskazuje się okoliczności, które leżały u tego podstaw

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Rejonowy uznał, że przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę dla powódki nie były uzasadnione, gdyż pracodawca nie wykazał w toku postępowania zaistnienia okoliczności wymienionych w wypowiedzeniu. Nie udowodnił także jaki wpływ miałyby mieć zachowanie powódki na utratę zaufania pracodawcy do jej osoby. Z tego powodu wskazane przyczyny wypowiedzenia zostały uznane za nieuzasadnione. Utrata zaufania do powódki mogłaby uzasadnić wypowiedzenie umowy wówczas, gdyby powódce dało się postawić zarzut nadużycia zaufania pracodawcy, choćby w sposób niestanowiący naruszenia obowiązków pracowniczych, tego jednak pozwany nie wykazał.

Uznając zatem przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę za nieuzasadnione Sąd uznał, że roszczenie powódki zasługuje na uwzględnienie w zakresie odszkodowania za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem. W zakresie przywrócenia powódki do pracy Sąd uznał roszczenie za niecelowe. Sąd Rejonowy przyjął, iż w sytuacji, w której pracownik pozostaje z pracodawcą w konflikcie uzasadniają ocenę, że przywrócenie do pracy nie byłoby celowe - art. 45 § 2 k.p. (wyrok SN z dnia 19 listopada 1997 r., I PKN 374/97). Biorąc pod uwagę całokształt okoliczności, a także okoliczności które wystąpiły po dokonaniu wypowiedzenia Sąd I instancji uznał, że niecelowym jest przywrócenie powódki do pracy, dlatego też zasądził od strony pozwanej odszkodowanie, zamiast przywrócenia do pracy. W jego opinii zachowanie stron na rozprawie wskazuje na niezwykle silny emocjonalny konflikt pomiędzy nimi, co nie pozwala na ustalenie pozytywnej prognozy współpracy.

Apelacje od tego wyroku złożyły obie strony.

Powódka zaskarżyła wyrok w części zasądzonej na jej rzecz odszkodowanie za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony, w miejsce jej żądania – uznania wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

- błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w sprawie art. 45 § 2 k.p. poprzez przyjęcie, że skutki konfliktu wywołanego wyłącznie przez pozwanego pracodawcę winien ponieść pracownik przez odmowę mu żądania przywrócenia do pracy,

- błędną wykładnię art. 45 § 2 k.p. w związku z art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. i art. 232 k.p.c. przez przyjęcie, że orzeczenie o roszczeniu alternatywnym nie wymaga inicjatywy strony pozwanej, jak i nie wymaga uprzedzenia strony o możliwości zastosowania art. 45 § 2 k.p.,

- bezzasadną odmowę zastosowania w sprawie art. 45 § 1 k.p.

Wskazując na powyższe wniosła o zmianę wyroku i przywrócenie do pracy w pozwanym Stowarzyszeniu na dotychczasowych warunkach pracy i płacy oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wywołanych wywiedzioną apelacją.

Pozwany zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów prawa, tj. art. 50 ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 w zw. z art. 24 § 1 pkt 2) kpa poprzez nieprawidłową wykładnię i przyjęcie, że powódka właściwie dokonała wyłączenia od udziału w naborze wniosków, gdy z treści art. 24 § 3 kpa wynika, że wyłączenie następuje poprzez odnotowane w aktach postępowania rozstrzygnięcie wniosku pracownika przez bezpośredniego przełożonego.

2. naruszenie przepisów prawa, tj. art. 24 § 1 kpa poprzez nieprawidłową wykładnię i przyjęcie, że wyłączenie pracownika obejmuje jedynie część obejmującą wnioski

pracownika, gdy z literalnego brzmienia regulacji wynika, że pracownik podlega wyłączeniu w całości sprawy, czyli również w przedmiocie pozostałych wniosków.

3. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, niedokonanie wszechstronnej oceny dowodów i zastosowanie wadliwych kryteriów ich oceny, poprzez ustalenie, że powódka planowała poinformować zarząd o wpływie korespondencji z dnia 16 sierpnia 2017r., gdy z zebranego materiału dowodowego wynika, że powódka umyślnie zaniechała poinformowania zarządu o wpływie rzeczony korespondencji.

4. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, niedokonanie wszechstronnej oceny dowodów i zastosowanie wadliwych kryteriów ich oceny, poprzez niewłaściwą ocenę i rozciągnięcie wniosków organu nadzoru opisanych w protokole pokontrolnym dotyczącym bezstronności na pracowników pozwanego, gdy badaniu podlegała poprawność zastosowania procedury opisanej w art. 24 kpa jedyne względem Członków Rady Decyzyjnej pozwanego.

5. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 §1 kpc poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, niedokonanie wszechstronnej oceny dowodów i zastosowanie wadliwych kryteriów ich oceny, poprzez ustalenie, że powódka poinformowała prezesa zarządu pozwanej o wyłączeniu swojej osoby od rozpatrywania wniosku J. J., gdy z zebranego materiału dowodowego wynika, że żadne z członków zarządu nie został poinformowany przez powódkę o jej domniemanym wyłączeniu ze sprawy.

6. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, niedokonanie wszechstronnej oceny dowodów i zastosowanie wadliwych kryteriów ich oceny, poprzez niewłaściwą ocenę zeznań świadka R. Ł. i przyjęcie, że doradztwo powódki udzielone świadkowi było profesjonalne, gdy świadek wprost informuję, że przez niewłaściwe doradztwo powódki nie uzyskał 5 dodatkowych punktów rankingowych.

Ponadto pozwany na podstawie art. 381 kpc wniósł o dopuszczenie dowodu z dokumentu, tj. pisma Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) z dnia 19 stycznia 2018r. na okoliczność wadliwego przeprowadzenia procedury wyłączenia powódki oraz faktu, że kontrola organu nadzoru obejmowała jedynie weryfikacje zastosowania procedury z art. 24 kpa względem Członków Rady Decyzyjnej pozwanego.

Mając powyższe na względzie, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje; ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sadowi I instancji do ponownego rozpatrzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja powódki jest uzasadniona, natomiast apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń i trafnie stwierdził brak uzasadnionych podstaw do wypowiedzenia powódce umowy o pracę. W tym zakresie jego rozstrzygnięcie było trafne i odpowiadało prawu. Sąd Okręgowy akceptuje w całości ustalenia faktyczne jak i wywody prawne poczynione przez Sąd I instancji w tym zakresie, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08.10.1998 r. II CKN 923/97). Odmienne tylko oceniono zasadność roszczenia powódki o przywrócenie do pracy, o czym w dalszej części uzasadnienia

Zarzuty apelacji pozwanego należało ocenić jako nietrafione. Przede wszystkim Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 kpc, zgodnie z którym Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Dokonana przez Sąd I instancji ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu jest sprzeczne z doświadczeniem życiowym. Taka jednak sytuacja w sprawie niniejszej nie występuje. Powódka występując do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) z pismem z dnia 27.07.2017r. miała na celu wyjaśnienie sytuacji związanej z wyłączeniem się pracowników biura w momencie ubiegania się o dofinansowanie przez samych pracowników biura lub ich bliskich. Zdarzenia te były powszechne u pozwanego i zostały szczegółowo ustalone przez Sąd Rejonowy. Ustalenia te nie były kwestionowane przez strony. Powszechność praktyk polegających na ubieganiu się przez pracowników biura o dofinansowanie lub doradzanie bliskiej rodzinie przy składaniu takich wniosków i uczestniczenie w procedurze ich przyznawania, była ewidentna. Czynienie powódce zarzutu, że próbowała ustalić, czy i w jakim momencie, w sytuacji wystąpienia takiego konfliktu interesów, pracownik biura powinien automatycznie wyłączać się z procedowania, jest nieuzasadnione. Ponownie należy wskazać, iż to na pozwanym ciążył obowiązek wprowadzenia takich procedur, które uniemożliwiałyby doprowadzenie do patologii, które istniały w związku ze składanymi wnioskami o dofinansowanie. W odpowiedzi na twierdzenia apelującego można stwierdzić, iż gdyby do takich nieprawidłowości nie dochodziło, to powódka nie wystąpiłaby do Urzędu marszałkowskiego z prośbą o wyjaśnienie tej kwestii. Nie można zgodzić się ze stanowiskiem pozwanego, że powódka zataiła dokumenty lub informacje celowo. Dotyczy to odpowiedzi Urzędu Marszałkowskiego na jej zapytanie. Pismo to nie zawiera stwierdzeń, które były nieznanne wcześniej pozwanemu, gdyż potwierdzało, że zapisy dotyczące wyłączeń należy interpretować do wszystkich pracowników Lokalnej Grupy Działania. Dlatego okoliczności stanowiące w tym względzie zarzut skarżącego, są nietrafione i stanowią jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego. Poza tym trzeba zauważyć, że ewentualnie, gdyby nawet były prawdziwe zarzuty w tym względzie odnośnie powódki, to nie doprowadziły do jakichś ujemnych konsekwencji dla pozwanego i zagrożenia jego wizerunkowi. Sąd tego nie widzi. Przecież to ostatecznie Rada Decyzyjna pozwanego decyduje o przyznaniu grantów, a ich przyznanie może zgłaszać się każdy. Kwestia zaś doradztwa R. Ł. sama przez się niczego tu nie przesądza. Trzeba byłoby skonfrontować tu jego zeznania z zeznaniami powódki, gdyż to on uważa, że nie otrzymał jakiejś ilości punktów za doradztwo. Nikt ponadto poza R. Ł. jakiś zarzutów do pracy powódki nie zgłaszał. Prezes zarządu pozwanego nie chciał żadnych zarzutów omawiać, a sama powódka wykazała należyte wywiązywanie się ze swoich obowiązków. Tymczasem w wyniku konkursu na stanowisko dyrektora biura pozwanego została wybrana E. D., na której ciąży co najmniej, jak nie większe, zarzuty niż wobec powódki. Twierdzenia Prezesa Zarządu pozwanego z rozprawy, że wypowiedział niedawno umowę o pracę E. D., a nie zdawał sobie wcześniej sprawy z jej przewinień niczego tu nie zmieniają i świadczą tylko co najmniej o tym, że w Stowarzyszeniu nie dzieje się dobrze. Nie może zatem być mowy o naruszeniu przez Sąd I instancji wskazanych przez pozwanego w apelacji przepisów.

Odnosząc się do pisma Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) z dnia 19.02.2018r. to wskazać należy, że Urząd marszałkowski odmówił ponownej kontroli nieprzestrzegania przez powódkę art. 24 kpa. Odnosząc się zaś do zapisów złożonego na rozprawie apelacyjnej protokołu z posiedzenia zarządu z dnia 06.03.2018r. to wskazać należy, że informacja Prezesa zarządu, że Komenda Powiatowa Policji w O. być może będzie prowadziła postępowanie przeciwko J. J. w związku z podejrzeniem wyłudzenia dotacji, nie jest poparta żadnymi pismami tej Komendy, a tym bardziej jakimiś stanowczymi ustaleniami.

W odniesieniu do zarzutów związanych z naruszeniem przez Sąd Rejonowy przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, należy wskazać, iż procedowanie w sprawie opierało się na innym reżimie prawnym – Kodeksie postępowania cywilnego. Tym samym zarzuty pozwanego w tym zakresie również należało ocenić jako chybione.

Odnosząc się do zarzutów powódki, która domagała się częściowej zmiany wyroku i przywrócenia do pracy, należało podzielić jej argumentację i uwzględnić żądanie.

Pracownikowi, z którym rozwiązano umowę o pracę z naruszeniem prawa przysługują alternatywne roszczenia o przywrócenie do pracy albo o odszkodowanie. Przepis art. 45 § 2 kp pozwala sądowi pracy nie uwzględnić zgłoszonego

w pozwie żądania przywrócenia do pracy i w jego miejsce orzec o odszkodowaniu, lecz tylko wtedy, "jeżeli ustali", że przywrócenie do pracy byłoby niemożliwe lub niecelowe. Zwrot "jeżeli ustali" użyty w wymienionym przepisie wskazuje jednoznacznie, że przyznanie pracownikowi innego roszczenia niż przez niego wybrane, jest wyjątkiem, którego dopuszczalność zależy od ustalenia, że przywrócenie do pracy byłoby niemożliwe lub niecelowe. Nie wystarcza samo dowodzenie przez pracodawcę prawidłowości dokonanego rozwiązania stosunku pracy, ale konieczne jest wykazanie dodatkowych okoliczności, jakimi są określone w art. 45 § 2 kp przesłanki uwzględnienia tego rodzaju wniosku. Bez stosownej inicjatywy strony pozwanej sąd nie powinien sam poszukiwać argumentów za odmową orzeczenia o restytucji stosunku pracy. W generalnej klauzuli zawartej w art. 45 § 2 kp o niecelowości przywrócenia do pracy, mieści się sytuacja, w której rozwiązanie umowy o pracę jest uzasadnione, zwłaszcza okolicznościami związanymi z naruszaniem przez pracownika jego obowiązków, a pracodawca naruszył inne przepisy o rozwiązywaniu umowy o pracę w tym trybie, w szczególności dotyczące formy oświadczenia woli (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05.08.2014r. sygn. I PK 41/14).

Dlatego orzeczenie o roszczeniu innym niż dochodzone przez pracownika jest wyjątkiem od reguły związania sądu żądaniem pozwu, przepis art. 45 § 2 k.p. należy interpretować ściśle. Ocena w tym zakresie powinna zmierzać do wyjaśnienia, na ile w świetle okoliczności konkretnej sprawy restytucja rozwiązanego - w drodze wypowiedzenia umowy - stosunku pracy jest realna i czy reaktywowany w wyniku wyroku sądowego stosunek pracy ma szansę na prawidłowe funkcjonowanie (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12.05.2011r., sygn. II PK 276/10).

Postępowanie dowodowe przeprowadzone przez Sąd Rejonowy jednoznacznie wskazało, że przyczyny wypowiedzenia powódce umowy o pracę były nieuzasadnione. Nie został również wykazany przez pozwanego wpływ zachowania powódki na utratę zaufania wobec niej. Przyjęta zaś przez Sąd ocena całokształtu materiału dowodowego, w tym płynąca z obserwacji postawy stron podczas rozpraw, nie została uzasadniona na tyle, aby przyjąć, że przewrócenie powódki do pracy jest niemożliwe lub niecelowe. W trakcie rozprawy apelacyjnej prezes pozwanego – J. F., nie był w stanie konkretnie wskazać, kiedy i na jakim tle doszło do konfliktu między stronami. Strona pozwana nie była w stanie wskazać na zdarzenia, które potwierdzałyby tezę o konflikcie między stronami. W takiej sytuacji nie ma podstaw do uznania, że przywrócenie powódki do pracy jest niecelowe lub niemożliwe. Pozwany nie wykazał, aby zasły okoliczności uniemożliwiające uwzględnienie żądania powódki w tym zakresie.

W związku z powyższym, uwzględniono apelację powódki i na podstawie art. 386 §1 kpc zmieniono zaskarżony wyrok w całości i przywrócono powódkę do pracy w pozwanym Stowarzyszeniu na poprzednich warunkach pracy i płacy (pkt 1).

Apelacja pozwanego jako bezzasadna, na podstawie art. 385 kpc polegała oddaleniu (pkt 2).

O kosztach procesu za obie instancje orzeczono na podstawie art. 98 §1 kpc w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 i §10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804 zm.), zasądzając od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7.740zł, w tym kwotę 420zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje. Trzeba wskazać na uchwałę Sądu Najwyższego jeszcze z dnia 07.08.2002r. III PZP , że w sprawie toczącej się na skutek odwołania od wypowiedzenia umowy o prace należy przyjmować jednakową podstawę do zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego, niezależnie od wybranego żądania. Oczywiście dotyczy to i decyzji Sądu w tym zakresie. Kwota 7.320zł to opłata od pozwu i apelacji powódki.

PW/mt